

EESTI LAULJATE LIIDU

MUUSIKALEHT

Kuulus klaverivirtuoos
ALEKSANDER BOROVSKY.

Kuidas tõsta laulupidude ja -päevade kunstilist külge.

Anton Kasemets.

(Järg 1.)

Siit on siis selge, et laulupeo resp.-päeva üldkoori kunstilise ettevalmistuse tööd tulevad rajada samadele alustele, mille tehakse seda üksikute kooride juures, s. o., neid tuleb juhtida ühisest keskkohast kindla ja üksikasjaliselt väljatöötatud korra, kava ning põhimõtete järele ja valju kontrolli all; — ainult siis on loota, et meie laulupeod ja -päevad muutuvad ka kunstiliselt imposantseteks ja sellastena suudavad olla meie koorilaulu suurejoonelisemaiks arendajaiks.

Kuid asjal on ka veel teine külg, millel on väga suur tähtsus meie koorilaulu tasapinna tõstmisel ja mida on kõige parem teostada just laulupeo resp.-päeva eeltööde — instrueerimiste ja eelproovide — kaudu.

Nimelt on meil väga palju niisuguseid laulukoore, kes kasutada oleva häälematerjali poolest võiks kujuneda tugevateks koorideks, kuid kelle kunstipärane edenemine on raskendatud selle läbi, et kohapeal puudub tarvilise muusikalise ettevalmistusega ja kogemustega juhataja, kes oskaks ja suudaks seda häälematerjali ära kasutada. On ju suurem osa meie koorijuhatajaist asjaarmastajad, kellel on puudunud ja ka praegu puudub võimalus omandada tarvilisi teadmisi selleks suureks ja vastutusrikkaks tööks, mis neil tuleb koorijuhatajatena teha. *) Neil kõigil on tõsine tahtmine tööd teha meie koorilaulu edendamiseks ja paljudel neist on, kahtlemata, ka head anded selleks, kuid vajaliste teadmiste ja tarvilise oskuse puudumine riisub tehtavalt töölt soovitava edu. Niisugustele juhatajatele ja kooridele on laulupeo resp.-päeva eelsed süstemaatilised ja asjatundlikkudest inimestest juhitud instrueerimised ja eelproovid suure tähtsusega õpitundideks, paljudele pealegi ainsateks juhusteks, kus neil on võimalus saada juhatust ja näpunäiteid nende töötamisviiside, võtete ja üksikasjade kohta, millele nad ei teadnud varem rõhku panna, kuid mis on väga tähtsad edu saavutamiseks koori töös. Sel teel täidavad laulupeod ning -päevad kahekordselt neid suuri ülesandeid, mis neil meie laulukultuuri tõstmisel täita ja niisuguse ettevalmistuse juures suudavad ja võivad ka nõrgemad koorid tarviliselt ettevalmistatult laulupeole resp.-päevale tulla ning täiesti rahuldatud ene-

*) Sellest pikemalt 1925. a. „Muusikalehes“ nr. 6, 7, 8 ja 9 ilmunud kirjutuses „Meie koorilaulu praegune seisukord“.

setundega tugevamate kooride kõrval ühise lauljaskonna vääriliste kaasliikmetena seista, ilma et neil tuleks oma nõrkuse üle häbeneneda ja ettevalmistamatuse üle julgust halvavat piinlikkust tunda.

Laulupeost resp.-päevast osavõtmine nõuab igalt koorilt ja igalt üksikult lauljalt nii ainelist kui moraalset ohvrit, mida meie lauljaskond on seni kannud ja, loodetavasti, ka edaspidi kannab heal meel ja nurisemata. Rääkimata sellest energiast ja ajast, mis tarvitatakse laulude kätteõppimisele, tuleb lauljatel ilma jääda ka sellest suurest elamusest ja naudingust, mida tunnevad kõik kuulajad ettekandeid kuulates. Ja see on suur ohver, mille eest ei saa lauljad mingisugust vastutasu. Ainsam vastutasu, mida iga laulja ja koorijuhataja nähtud vaeva ja kantud ohvi eest õigusega nõuab, on soov näha, et tehtud töö tulemused oleks head; — on need seda, siis on laulja rõõm ja vaimustus suur, — ei ole need seda aga mitte, siis valdab hinge mõrudus, pettumus ja huvilangus, mis kõige suuremaks mürgiks meie koorilaulule. Selle vastutasu peaks lauljatele kindlustama kõik laulupidude ja -päevade korraldajad, hoolitsetes asjatundlikkude instrueerimiste ja süstemaatlikult korraldatud eelproovide abil selle eest, et laulupeo resp.-päeva kunstiline külg oleks hästi ettevalmistatud. Laulupidude ja -päevade korraldamisel ei tohi üksnes lauljatelt ja kooridelt nõuda, vaid neile peab ka midagi andma, — peab andma seda, mis nad kõige enam vajavad, s. o. õpetust ja juhatust, mis aitaks teha nende aatelist tööd viljakamaks ja täiuslikumaks.

Need on need kaks olulist põhjust, mis otse hädaliselt kohustavad meid kõigis laulupeo resp.-päeva eeltöödest tähtsaimale kohale seadma muusikalised eeltööd — instrueerimised ja eelproovid. Mida rutem see arusaamine kõikjal läbi lööb ja mida kindlamini need põhimõtted kõigi laulupidude ja -päevade korraldajate poolt tarvitusele võetakse, seda kasulikum on see meie laulukultuuri edule üldse ja laulupidude ning -päevade kunstilisele küljele eraldi.

Vaatleme nüüd lühidalt, kuidas tuleks korraldada laulupeo resp.-päeva muusikalisi eeltöid — instrueerimisi ja eelproove, et neist oleks võimalikult palju kasu kooridele kui ka laulupidudele resp.-päevadele enestele.

Tähendasime eespool, et laulupeo resp.-päeva muusikalisi eeltöid tuleb juhtida ühisest keskkohast ja kindla kava järele. Niisuguseks keskkohaks ei või, loomulikult, olla laulupeo resp.-päeva tehnilised korraldajad, kes võivad küll olla head organisaatorid ja sellastena ka muusikaliste eeltööde tehnilise külje

korraldamisel palju kasu saata, kuid kes on puhtmuusikaliste küsimuste lahendamiseks sageli vähe kompetentsed, vaid selleks peavad olema inimesed, kelle kätte tahetakse usaldada laulupeo resp.-päeva muusikalise osa läbiviimine, nimelt laulupeo resp.-päeva ühendatud koori juhatajad.

Nii kui iga üksiku koori juures, kannab ka laulupeo resp.-päeva ühendatud koori juures koori kunstilise külje eest otsekohest vastutust ainuüksi ühendatud koori juhataja. Sellepärast on täiesti loomulik, et viimane kui otsekohe vastutuse kandja ka kooride ettevalmistuse töid oma soovide ja nõuete kohaselt peab saama juhtida. Et seda võimaldada täiel määral, tuleb laulupeo resp.-päeva laulujuht (või suurematel laulupidudel -juhid) hiljemalt nootide laialisaatmise ajaks ära valida. Siis saab viimane kooride ettevalmistamise töid juhtida nende algusest peale ja need täieliku kavakindlusega läbi viia.

Selle töö juurde asudes oleks esimeseks tegelikuks sammuks üldine koorijuhtide instrueerimine, kus üldjuhataja annab koorijuhtidele näpunäiteid laulupeo resp.-päeva eeskavasse võetud laulude, eriti raskemate ja uuemate õpetamise kohta, juhtides erilist tähelepanu nendes leiduvatele iseäraldustele ja iseloomulikudele üksikasjadele. Sellane instrueerimine peaks sündima varsti pärast nootide laialisaatmist ja oleks väga hea, kui selle juures oleks kasutada mõni parem laulukoor, kellega saaks raskemate ja iseloomulikumate kohtade õppimist näitlikult selgitada. Selle juures ei ole kunagi üleliigne tähelepanu juhtida ka kõige harilikumatele üksikasjadele, millel oluline tähtsus koorilaulu kunstilise külje parandamisel kuid millest üht ehk teist ei oska paljud koorijuhid-asjaarmastajad küllalt tõsiselt võtta, näit. korralik hingamine, tooni ja häälikute sünnitamine, fraseerimine, dünaamika, tempo, takt, rütm, sõnade selge hääldamine, takti jälginine jne. jne. Igat nimetatud üksikasja tuleb näitlikult selgitada vastava iseloomuliku kohaga läbivõetavatest lauludest, siis muutub sõnaline seletus piltlikult selgeks ja elavaks.

Sarnased instrueerimised, kui nad on põhjalikult ettevalmistatud ja elavalt, huvitavalt ning asjatundlikult läbi viidud, võivad tuua väga suurt kasu koorijuhtidele, kel teisel teel võimata omi teadmisi täiendada.

Edasi järgneks juba töö kooride juures; see sünniks kaht viisi: eelproovide ja instrueerimise näol.

Eelproovideks tuleb terve see maa-ala (maakond, kihelkond) kus laulupeole resp.-päevale ülesannud koorid asuvad, jagada ringkondadeks võimalikult vähema raadiusega sellest

keskkohast, kus eelproovid sünnivad, et maakaugus ei takistaks ühelgi lauljal sellest osavõtmist. Igas ringkonnas tuleks üldjuhatajal korraldada vähemalt kolm proovi, millest esimene oleks umbes jõulu ümber, teine lihavõtte ümber ja kolmas üsna laulupeo eeli. Esimesel proovil, milleks kooridel peavad olema laulud „mustalt“ läbivõetud, peab sündima esimene võimalikult põhjalik ühtlustamine neis nii öelda tehnilistes üksikasjades, mis mitmesuguste juhatajate all õppinud lauljate ühiseks kooriks sulatamisel hädatarvilikud, näiteks täpne taktijälgimine, ühtlane hingamine, lausete täpne alustamine ja lõpetamine, fraseerimine, sõnade selge hääldamine jne., samuti ka juhatus ja näpunäidete andmine puht-muusikalistes peensuste käsitamises. Sõnaga, sellel nii öelda ettevalmistaval harjutusel peab üldjuhataja suutma kooridele selgeks teha, kuidas õpitavad laulud peavad küpselt kõlama ja kätte näidata need võtted ning abinõud, mis aitavad koorisid nii kaugele saada.

Teiseks eelprooviks peavad kooridel olema kõik esimesel proovil kätte näidatud tehnilised raskused võidetud, nii et üldjuhataja saab selle proovi tervelt pühendada muusikaliste peensuste väljatöötamisele, mis peab sündima võimalikult põhjalikult. Ühes sellega tuleb korraldada võimalikult täielik üksikute kooride ettevalmistuse ja võimise kontroleerimine, et selgusele jõuda, milles üks või teine neist nõrk. Nõrkadeks osutunud koorisid tuleb katsuda kohapealse instrueerimise abil teistele järele viia ja edasi aidata.

Kolmas eelproov, milleks lauljatel peaks olema kõik laulud peas, tuleb pühendada täielikult viimasele viimistlemisele, — tehniliste kui ka puht-muusikaliste peensuste lõpulikule väljatöötamisele. Ühtlasi sünnib siin ka viimane üksikute kooride kontroleerimine, et selgusele jõuda, missugused neist on korratumalt ettevalmistatud. Ja kõik need koorid (ehk üksikud lauljad), kes osutuvad viimasel proovil sedavõrd nõrkadeks, et nende kaasalaulmine laulupeol resp.-päeval võiks üldkoori kunstilist mõju vähendada, tulevad osavõtjate hulgast välja jätta, millest neile tuleb kirjalikult teatada. Parem olgu laululaval vähem inimesi, aga kõik hästi ettevalmistatud lauljad, kui palju inimesi ja — palju sogajaid. Laul ainult võidab sellest.

Nii oleks eelproovide käik üldjoontes. Leiab mõni üldjuhataja tarvilikuks ja võimalikuks korraldada üle kolme eelproovi, seda parem. Mida rohkem üldjuhataja kokku puutub kooridega, seda suurema kontakti ta nendega saavutab ja seda paremad tulemused tema töö on.

(Järgneb.)

Aino Tamm'e 35-aastase muusikalise tegevuse puhul.

Juhan Aavik.

(Järg 2.)

Ta unistused hakkasid kiskuma kaugemale, kuid mil viisil, kuidas, kus? Ei paistnud selleks mingit lootuse kiirt — ei kuskilt poolt. Olid nad ju viis õde ja üks vend oma vanematel koolitada, mis niigi juba üle jõu kippus käima. Kuidas saab siin veel teostada oma salajamaid soove, mis küll väga armsad ja ilusad paistavad, kuid mille realiseerimine nõuab peale tahtjõu ja armastuse, mida ju külluses oli, ka palju materjaalset vara, mida polnud kuskilt võtta!

Viljandis elas tol ajal rikas kaupmees ja tööstur Rosenberg, kes tuntud oli ka kui metsenaat, andes ainelist toetust nii mõnelegi lähemalolevale kehvale, kuid andekale Tartu üliõpilasele. Kauase kõhklemise järele võttis A. T. kord südame rindu ja läkski Rosenbergi juure, kelle perekond ka muusikaharrastaja oli ja R. tütar koguni Tartu ülikooli muusikadirektor Harthani laulu- ja klaveriõpilane oli olnud.

„Tooge Dr. Harthanilt tunnistus,“ sõnas vana härra, kui ta Aino laulu oma tütre kaasmängul oli kuulnud, „siis vaatame, mis me Teie edasiõppimiseks teha võime.“ Selle juures ütles tütar tasakesti isale: „Papa, du musst helfen, sie hat ja eine wunderschöne Stimme.“*)

Nüüd ei jäänud muud üle, kui pidi Tartusse sõitma Harthani juure. Selleks tuli appi ka paras juhus. Sel ajal sõitis Baltimaid külastama Aleksander III vend Vladimir Aleksandrovitsch ja juhtus parajasti Tartu. Oli loomulik, et kõik maa rahvas tahtis suurt meest näha saada. Nii sõitis ka Kitsi pere-mees tütre Ainoga Tartu — oli üks tee ja kaks asja. Kõige pealt otsiti üles Dr. K. A. Hermann, kes sel ajal Eesti muusikalise elu juhtimise keskkohaks oli. Möödamannes tutvuneti Miina Hermanniga, kes siis juba mõnda aastat Peterburi konservatooriumi õpilaseks oli ja ka suurvürsti külaskäigu puhul Tartu oli tulnud. Vanemuise koor laulis suurvürsti auks Dr. K. A. Hermann'i juhatusel ja teistega kaasa laulsid ka rahvariites Miina Hermann ja meie noor kangelane A. T., kellele ettekantavad laulud kõik ennem juba tuttavad olid.

Ka Miina Hermann, kes siis Peterburi konservatooriumi õpilane oli, andis A. T. nõu Peterburisse laulu õppima minna. Mõnda siis Dr. K. A. Hermann'i saatel Dr. Harthan'i juure proovi laulma. Viimase otsus oli väga hea ja ta andis kirjaliku tun-

*) Isa, sa pead aitama, tal on ju imeilus hää!

nistuse, et sellane talent tingimata tarvis välja arendada. Nii-suguse dokumendi tõttu tõusis lootus, et Rosenberg avitamata ei jäta.

Peterburisse asudes ja suuri kulusid ning pikki õpiaastaid ette nähes, tõusis kahtlus, kas ta suudab kunagi tasuda neid suuri võlgasid, mis paratamata tulid õppimise otstarbel teha. Võlad jäid esialgu tegemata ja nii algas pikk ja äge võitlus enese elatamise eest, kuna õppimine hoopis teise plaani peale kippus jääma ja saigi mitmel korral koguni kauemaks ajaks katkestatud. Olid rasked ajad. Tuli piskuga läbi ajada, anda saksakeele tunde, teha käsitööd ja muud, et igapäevast leiba teenida. Kuid laulu lootus siiski ei kustunud, vaid hõõgus, kõige peale vaatamata, kuskil salajamas südame sopis edasi. Vahete-vahel avnes jällegi võimalus õppimiseks ja nii sai ta Peterburi Muusikakooli stipendiaadiks vastu võetud. See kool oli konservatooriumi professorite poolt asutatud, kes ise seal õpetust andsid, nagu Lütsch, Borofka, Johansen j. t. Viimane oli kahel korral ka konservatooriumi direktoriks.

Sinna kooli jäi A. T. kolmeks aastaks, olles oma eri-aine — laulu õpilasena pr. G e n i n g W i l d e juures, (Tallinnast pärit) keda tol ajal Peterburis paremaks lauluõpetajaks peeti. Kooli sisseastumisel oli talle abiks ja toeks ülalnimetatud prof. Johansen, kelle tütreaga ta kaasõpilasena tutvunes. Muusikakoolis huvitasid teda peale eriaine — laulu — ka kõik teised kõrval-õpeained, nagu harmoonia ja vormiõpetus. Viimasse klassi oli ta lauluõpilastest ainukesena järele jäänud, kuna teised aja-jooksul olid „ära auranud“. Võib tähele panna lauluõpilaste juures sarnast imelikku omadust, et nad peale oma laulu kõigist teistest muusikalistest õpiainetest õige vähe lugu peavad. Seda võis märgata ka seal koolis ja A. T. oli lõpuks ses suhtes ainukeseks erandiks. Samuti huvitas teda ka Itaalia keel, mida ta õpiaja lõpul juba kõnelda sai ja mis talle pärast Itaalias muidugi väga tarvilik oli. Eriti huvitatud oli ta harmoonia õpetusest ja oleks sellel alal tahtnud palju rohkem töötada, kui seda nõudis muusikakooli kava, kuid elades ühe kõrgema seltskonnadaami seltsilisena, oli tal mahti ainult ööseti oma ülesannete kallal töötada, nii et sagedasti enne klassi minekut tal võimalustki polnud neid klaveril läbimängidagi. Siiski olid ülesanded niivõrd rahuldavad, et professor neid teistele eeskujuna ettemängis.

Kolm aastat selles koolis õppides sai ta niihästi oma spetsiaallaulu alal, kui ka üldmuusikalistes kõrvalainetes ümar-guse hariduse.

Et kogu aeg aineliste raskustega võidelda tuli, seda ei tarvitseks vist eriti rõhutada, vaid on see nagu iseenesest selge.

Need raskused ei kadunud ka pärastpoolegi. See kõik aga ei tohtinud takistada arenemist, täienemist — lihtsalt edasiõppimist. On ju kunstis nii, et võite terve eluaeg õppida ja ikka õppida, sest ilul pole absoluutset piiri. Ka kõige paremast võib veel parem olla. Nii tahtis ka meie juubilar edasi saada. Ühel ilusal ajal leiame teda Berliinist. Ta peatub kõige esiteks kontsertlaulja Amalie Joachim'i (kuulsa viiulikunstniku Joachim'i abikaasa) juures. Siin tuleb ta jällegi veendumusele, et enne kui laulja helitööd ideaalse tõlgitsusega suudab kuuldavale tuua, peab ta oma hääle tehnika üle täielikult valitsema.

Et seda lõpulikult ja täielikult kätte saada, reisib ta Berliinist Itaaliasse, kus mitme sääl tuntud ja paremaks kiidetud lauluõpetaja juures õpib ja ühtlasi ka ooperi repertuaari kallal töötab. Nagu teada, ei pea itaallased kontserdi laulust suurt lugu, vaid eelistavad ooperit ja neil on igas vähemaski linnas — isegi suuremates küladest ooperietendused — kuigi igakord mitte just kõige paremad. Selles ooperi ringkonnas liikudes tutvunes ta ühtlasi ka selle kulissitaguse eluga — kadeduste, intriigide ja vastastikuse võistlusega, samuti ka — nagu ta ise ütleb — „lodevate elukommetega, mis ooperi rahva keskel valitseb“. (Muidugi ei pruugi see igal pool nii olla.) Kõik need asjaolud näitavad talle ooperilaulja karjääri mitte just heledas valguses ja tal kaob tuju ning tahtmine ooperi-lauljaks saada. Nüüd sõidab ta Pariisi ilmakuulsa lauluõpetaja Mathilde Marchesi juure, kelle õppeviisi peale itaalia tahtis tundma õppida, et tuleviku jaoks kõigekülgseid teadmisi koguda ning neid oma tulevaste õpilastega jagada. Peale kõige muu sai ta siin eriti ka hääletehnikas mitmed praktilised võtted ja head näpunäited, mis osutusid palju paremateks, kui seda Itaalias võis omada. Marchesi ja Pariisi konservatooriumi professori Granier' juhatusel töötas ta välja laaulatuse repertuaari klassilise ja rahvusvahelise vokaal-muusika toodangust, erilist rõhku panes prantsuse helitöödele. Siit peale algab ta lauljanna karjäär: laiemas masstaabis. Selle teostamiseks osutus ka paras juhus. Pariisi ilmanäitusel a. 1900 esines ta kahe kontserdil üleilmlise Prantsuse hariduse seltsi („Alliance Francaise“) paviljonis nii edukalt, et nimetatud Prantsuse selts temale annetas suure hõbeauraha — eriti prantsuse soolo-laulude eduka esindamise eest. Sama aasta sügisel 13. oktoobril pandi toime Pariisi suures Trocadero saalis suurepärane „rahvuste pidu“, kus kõige ilma rahvuste rahvaviise ettekanti mitmesuguste rahvusvaheliste lauljate poolt. Siin esines Aino Tamm eesti rahvaviisides lauluga „Kui ma olin väiksekene“. Kas ei ole see mõjuv välispropaganda tegemine Eestile sel ajal, kui Eesti iseseisvusest ega riigist keegi veel undki ei võinud näha. Et kontserdi

korraldajatel korda ei läinud vastavaid lauljaid leida, siis esitas ta nende tungival soovil ka Soome ja Vene rahvaviise.

Siit peale järgnevad mitmed esinemised Pariisis ja esimene iseseisev kontsert sealsamas a. 1901, mis hästi õnnestus nii hästi osavõtu kui ka arvustuse suhtes.

1902. aastal on ta juba Londonis ja annab seal juulikuul oma iseseisva kontserdi, mis arvustuse poolt samuti hästi hinnati, nagu see sündis Pariisi kontserdil. (Järgneb.)

Kontsertide ülevaade.

Tallinna muusikaelu on viimase kuu jooksul olnud võrdlemisi vaikne. Perioodiliste tuksatustena on seda vaikust kõigutanud peaaegselt ainult Estonia sümfonia orkestri

rahvakontserdid,

millest osavõtt kipub aga vägisi väheseks jääma, vaatamata sellele (võib olla aga ka sellepärast?), et hra Aavik püüab neid süsteemikindlalt läbi viia, andes igale kontserdile teatud ajajärgu või teatud rahva loomingu pildistuse. Nii oli 23. rahvakontserdi eeskava pühendatud peaaegselt prantsuse heliloojaile Gounod'le, Massenet'le, Godard'ile, Delibes'le ja teistele, 25. rahvakontserdi eeskava jälle juudi muusikale Meyerbeeri, Rubinsteini, Hamericki ja mitme noorema juudi soost helilooja loomingu näol, jne. Eelnimetatud prantsuse heliloojad olid esitatud peamiselt kergesisuliste asjadega, mille hulgas domineerisid tantsupalad mitmesugustest ballettidest, mis ei nõudnud orkestrilt erilist pingutust ja tulid ettekandele vastava kergusega. Solistina esines sel kontserdil endine Peterburi Maria teatri artist J. Filippov (bass) aariaga Verdi oop. „Don Carlo“, imponeerides rohkem oma nüüd juba vananemise tundemärke ilmutava hääle suurusega, kui ettekande sisemise soojusega. 25. rahvakontserdi eeskavas oli huvitavamaks numbriks Hamericki „Juudi triloogia“, milles omapäraste juudi motiivide läbitöötuses ja orkestri käsitluses tundub õige rohkesti Tšaikovsky muusikale sugulasi elemente. Väga huvitavad ja omapärased olid ka juudi rahvaviisid Levantovsky-Rosovsky, Mana Zucca ja Rosovsky seadelduses, mis eriti selleks kontserdiks Riist Tallinna sõitnud lauljanna Maria Gor'i (mezzo-sopraan) poolt oreli ja klaveri saatel juudi keeli ette kanti. Lauljannal, kes veel ette kandis aaria Meyerbeeri ooperist „Prohvet“ ja aaria Saint-Saënsi ooperist „Simson ja Delila“, oli eriti suur edu just ülalnimetatud rahvalaulude ettekandmisel, nii et ta pidi neile veel lisa andma.

Erilist huvi pakkus meile 26. rahvakontsert, mida juhatas külalisena Arkadius Krull, selle tõttu, et seal oli meil võimalus esimest korda kuulda solistina meie noort tenorilauljat Viktor Krulli, kes alles möödunud aastal lõpetas õppimise väljamaal ja asus Tallinna elama. See huvi oli seda suurem, et meil just tenoritest on suur puudus ja iga uus inimene on siin eriti tervitatud. Esimeseks avalikuks esinemiseks oli hra Krull valinud saksa modern helilooja G. Mahleri raske aga huvitava „Sõduri laulu“, mille ta tõi tehniliselt kauni kergusega ja prätssiteediga kuuldale. Iseloomult ei sobinud aga see sõjakas ja kohati suurt jõudu nõudev

laul hra Krulli lüürilise tämbriga ja võrdlemisi nõrgajõulise häälega küllalt hästi; siin oleks õigel kohal suurejõuline „heroiline“ tenor, kuna hra Krulli õrn hääle mattus sageli orkestri kompakitse kõlakülluse alla. Nii kui selle ühekordse kuulamise järele võib otsustada, näib hra Krulli õige ala olevat õrn, lüüriline shaanr, ilma suure bravuurita ja ilma sügava dramatismiga. Seda tõendas ka lisapalana kuuldavale toodud R. Straussi „Homme“ ettekanne, milles oli rohkesti loomulikku soojust, pehmust, õrnust ja muusikalist intelligenti. Sellepärast võime südamest rõõmu tunda, et meie väikearvuline tenorite pere on hra Krulli isikus suurenenud ühe tubli kontsertlaulja võrra, kellel on heade vokaalsete andmete kõrval veel meeldivalt diskreetne ja seal juures tarviliselt vaba esinemine. Hra Krullil oli teenitud edu, mida märgiti elava aplodismendi kõrval veel erilisel veripunase lillekinbuga. Üksikasjalisemaks tutvunemiseks tahaks hra Krulli kuulda ilma orkestrita, klaveri kaasmänguga, kus tal oleks avaramad võimalused oma hääle võimeid üksikasjalisemalt kuuldavale tuua.

Kõnealoleva kontserdi orkestri eeskava raskuspunktiks olid paljumängitud, kuid ikka värsked E. Griegi „Peer Gynt“ Suit I ja P. Tšaikovsky sümfoonia poeem „Fatum“, millest eriti esimene leidis hra A. Krulli poolt läbinõeldud tõlgitsemise. Muu seas oli ka eeskavas „Estoonia“ orkestri viiulimängija hra F. Strobeli komponeeritud vabavormiline teos „Koit ja Amarik“, mis kirjutatud õige lihtsate abinõudega ja ei ilmuta erilist omapärasust.

Solistide kontserte on viimasel ajal olnud ainult üks, nimelt laialdase kuulsusega klaverivirtuoosi

Aleksander Borovsky klaverikontsert

2. märtsil, mis oli tõmbanud kokku rohkearvulise kuulajaskonna. Nagu ikka, saavutas Borovsky ka seekord suurima mõju, eestkätt just virtuoosliikkude paladega, kus ta sädelev tehnika ja kolossaalne jõud löögis said hiilgavalt esil tulla. Sellastest oleks nimetada Bachi a-moll orelilüüdi ja fuuga, milles selle suurmeistri polifooniline ornamentika leidis stiilse esiletõstmise, ja eriti Liszti bravuurne „Hispaania rapsöödia“, milles kunstniku suur virtuositeet ja temperament peasesid täielikule särale. Kuid ka lüürilisemad asjad — Chopini fis-duur noktürn ja etüüdid, samuti ka Scriabini poeem op. 69 — leidsid peenetundeliku esitluse, ehkki neis tundus sisemise soojuse ja subjektiivse süvenemise vähesust. Kõige vähem rahuldab meid Beethoveni „Waldstein“ sonaadi tõlgitsemine, eriti keskmisses osas. — Kunstnikul oli väga suur edu ja tal tuli anda rohkesti lisapalasisid.

Samasugune, osalt ehk veelgi suurem edu oli Borovsky'l 5. märtsil korraldatud

8. sümfoonia kontserdil,

kus ta orkestriga koos mängis Liszti kuulsat „Surmatantsu“, kütkestades kuulajaid suurepärase ettekandega. Peale „Surmatantsu“ mängis ta veel rea soolonumbreid, millest haruldasena pakkus suurt huvi vene silmapaistva helilooja-modernisti Igor Stravinsky omapärane ja grotesk „Karneval“ balletist „Petruschka“. Iga nummert saatsid lõpuni otse tormiliseks ovatsiooniks kujunenud aplodismendid, nii et kunstnikul tuli anda jällegi rohke arv lisapalasisid.

Orkestri asjadest oli kõnealoleva kontserdi eeskavas ainult Beethoveni kuues (pastoraal) sümfoonia, mille hra Aa vik viis läbi hoolega ja kindlusega.

Laulukoорidel näib olevat praegu kontsertide vaheaeg, sest viimasel ajal pole ükski eesti koor esinenud; — need tulevad arvatavasti

aprillis. Üksnes saksa meeskoor „Revaler Liedertafel“ andis 4. skp. „Estonia“ kontsertsaalis oma esimese selleaastase kontserdi, mis oli ühtlasi nimetatud koori uuele juhatajale hra O. H ö r s c h e l m a n n i e esimeseks debüüdiks uuel tööpöllul. Kahjuks puudus meil võimalus sellel huvitaval õhtul viibida, mispärast meie ei saa selle kohta oma arvamist avaldada.

Lõpuks tuleks veel nimetada kuulsa operetikuninga J o h a n n S t r a u s s i operetti

„Mustlase paruni“

veidi hiljaks jäänud lavastust, sest sügisel, mil terve maailm pühitses geniaalse viinlase 100-dat sünnipäeva, oleks olnud selleks õigem aeg. Kuid parem hilja kui kunagi! — Nimetatud lavastus pakub erilist huvi veel selle poolest, et siin on tegevusse pandud harilikkude opereti jõudude asemel opereti jõud — solistid ja koor. Seda reshii sammu tuleb kiita, sest olgugi, et selle tõttu vähenes osalt tüki „operetlikkus“. võitis ometi tüki puht-muusikaline külg, mis on selles operetis tähtsaimaks elemendiks. Nii rahuldasiid meid naisosade täitjad prld. L o o ja R u n g e hääleliselt täielikult ja ka lavaliselt olid kõigiti vastuvõetavad. Ainult prl. Jurikson ei olnud õige osa peale satunud: ühelgi mustlase vanamoorig ei leia me nii õrnakõlalist häält, kui prl. Juriksoni oma. Opereti keskpunktiks oli hra V i i t o l, kes oma elava mänguga kui ka meisterliku lauluga võitis publiku südame täiesti. Hra Viikholmi lauluga võis rahule jääda, kuid lavaliselt oli ta nõrk ja liigutustes puine ning abitu. Hra Viikholm peaks sellel alal kõva treeningu läbi tegema, siis muutuks ta ka silmale nauditavaks artistiks. Ilusaks vahepalaks oli pr. Olbrei ja hra Roodi tempramentline tants, mida korraliti. Üldine ansambel ja orkester olid hra Kulli kindlates kätes kõigiti head. Terve ettekande ajal valitses tugev kontakt publiku ja näitelava vahel, mis selgeks tunnuseks, et see tükk jääb kauemaks ajaks repertuaari.

Aino Tamme juubelikontsert.

Laupäeval, 6. skp. „Estonia“ kontsertsaalis korraldatud lauljanna Aino Tamme juubelikontsert kujunes soojaks ja südamlikuks auavalduseks meie vanemale lauljannale. Kontserdi algul andis hra J. Aavik umbes kolmveerandtunnilises kõnes, mille sisu ilmub meie lehes alates 2. numbrist, ülevaate juubilari elust ja muusikalisest tegevusest. Kõnele järgneva kontserdiosa avas juubilar ise, keda rohkearvuline publik tervitas elava käteplaksumisega, Schuberti lauluga „Muusikale“ ja aariaga Donizetti operist „Anna Bolena“. Need kui ka hiljem lauldud Recitativ ja ööpiku aaria Händeli oratooriumist „l'Allegro e il Pensieroso“ ning Beethoveni „Truu Johni“ võeti kuulajate poolt soojalt vastu. Eriti tiheda kontakti publikuga löi aga juubilar eesti rahvaviiside ettekandega, mis tema parimaks alaks ikka olnud. Rahvalauludele järgnes pidulikkude tervituste osa, milles juubilar otse külvati üle lilledega ja kingitustega. Järgnesid üksteisele tervitusdelegatsioonid vabariigi valitsuse ja haridusministeeriumi, akadeemilise helikunsti seltsi, Tallinna konservatooriumi, Lauljate Liidu, Naisliidu, „Estonia“ seltsi, „Estonia“ näitlejaskonna ja paljude teiste poolt, andes soojade ja südamlikkude sõnade saatel juubilarile üle kingitusi, pärgi, auaadresse ja lilli, lilli, lilli... Nendega kui ka lõpmata rea telegrammidega väljendas rahvas oma sügavat lugupidamist ja austust ühe oma parima tütre vastu, kes on tõsiselt armastanud oma kunsti ja — oma rahvast ja kes on terve oma elu pühendanud — neile mõlemile.

Ühegi seltsi raamatukogust ei tohi puududa „Muusikaleht“.

Kroonika.

Kodumaa.

Helilooja Konstantin Türnpu nimelise stipendiumi kapital.

Mäletavasti korraldas Lauljate Liit möödunud aasta sügisel helilooja Konstantin Türnpu 60-da sünnipäeva puhul „Estoonia“ kontsertsaalis piduliku kontsert-aktuse, mis andis puhast ülejääki 65.000.— marka. Ühtlasi otsustas Liidu juhatus asutada Tallinna konservatooriumi kompositsiooni klassi juurde Konstantin Türnpu nimelise stipendiumi, mille aluskapitaliks määras ülalnimetatud kontserdi ülejäägi. Stipendiumi valitsemise ja kasutamise kohta töötas Liidu juhatus hiljem vastava põhikirja välja. Stipendiumi kapitali põhikirja järele koosneb kapitali valitsus ühest Lauljate Liidu, ühest Tallinna konservatooriumi esitajast ja hra K. Türnpu-
pust.

Kui Lauljate Liidu ja konservatooriumi esitajad kapitali valitsusse määratud, antakse Lauljate Liidu poolt aluskapitaliks määratud summa Mk. 65.000.— kapitali valitsuse käsutusse. Lisaks tähendatud summale on Tallinna Meestelaulu Seltsi poolt, kus hra K. Türnpu 10 aastat koorijuhiks oli, määratud Mk. 5.580.—, milline summa Lauljate Liidule juba üleantud.

Toetust antakse ainult kapitali pealt saadavatest protsentidest, kuna põhikapital on puutumatu. Toetust võivad saada kompositsiooni klassi puudustkannatavad andekad õpilased, kel fuuga lõpetatud.

V. Padva kontsert „Estoonias“.

Meie noor pianist V. Padva, kes juba mõnda aastat täiendab ennast Berliinis, kavatseb aprillikuus Tallinnas kontserti anda. Hra Padva, keda tallinnlased tunnevad juba varematest aegadest kui suureandelist pianisti, on viimasel ajal ka Saksamaa, eriti Berliini muusikalistes ringkondades täielise tunnustuse võitnud. Hiljuti esines ta ka Berliini Eesti saatkonnas korraldatud vastuvõtmisel, millest võtsid osa Saksa vabariigi valitsuse liikmed ja diplomaatiline korpus, saavutades suure edu.

J. T.

Väljamaa.

Suur rahvusvaheline helitööde võistlus.

Põhja-Ameerika Ühisriikide 150-aastase juubeli puhul korraldatakse Filadelfias muu seas suur rahvusvaheline näitus, millel ei puudu ka oma muusikaline osa. Viimase jaoks on näituse korraldajate poolt välja kuulutatud rahvusvaheline helitööde võistlus auhindadega 500—3000 dollarini (185.000 kuni 1.000.000 Emk.). Lähemaid teateid võistlustingimuste kohta annab muu seas ka Praaha riigi konservatoorium.

Soome rootslaste laulupeol 3700 tegelast.

Soome rootslaste laulupeol, mis eeltuleval suvel Turus ära peetakse, on seni ülesse annud 125 laulukoori 3100 lauljaga ja 27 pasunakoori 300 mängijaga. Peale selle tuleb Rootsist sealse lauljate liidu esitajana üks koor 300 lauljaga, nii et üldine osavõtjate arv tõuseb 3700 tegelase peale.

Suur pärandus muusikale.

Hiljuti Filadelfias surnud muusikakirjastaja Presser pärandas oma varanduse, mille suurus umbes 3 miljoni dollarit (1.125 miljoni Emk.) kehvade muusikaõpilaste toetamiseks.

Moskva kunstiteatri gastrollid Saksamaal.

Saksamaal sünnitavad viimasel ajal suurt sensatsiooni Moskva kunsti-teatri ooperi etendused, mille muusikaline kui ka lavaline külg olla viidud ennenägemata kõrgusele. Kavas on neil kaks väikest ooperit: Offenbachi „Perichole“ ja Lecocqi „Mamsell Angot“, mille ettevalmistamiseks olla tehtud ä 200 proovi. Lavastajaks on Nemirovitsch-Dantschenko ja dirigendiks Bakaleinikov.

Soome muusikamehed Rootsi kuningliku muusikaakadeemia liikmeks valitud.

Rootsi kuninglik muusikaakadeemia valis hiljuti tuntud Soome muusikamehed prof. Ilmari Krohni ja dr. Otto Anderssoni oma väljamaa liikmeteks. Varem on selle au osaliseks saanud Soome muusikamehed Sibelius, Kajanus, Järnefeldt ja Hagfors.

Vene helilooja Stravinsky populaarsus kasvab.

Üks omapärasemaist praegusaja vene heliloojaist — Igor Stravinsky, kelle muusikaga tutvustas tallinnlasi omal viimasel kontserdil A. Borovsky, võidab välismaades ikka enam ja enam populaarsust. Hiljuti korraldati Frankfurtis koguni kahepäevane kontsertide tsükklus Stravinsky helitöödest, mis möödus suure edu tähe all ja mille peale reageeris muusikaarvustus haruldase elavusega.

Aleksander Borovsky Soomes.

Kuulus klaverivirtuoos A. Borovsky sõitis Tallinnast Soome ja kontserteris Helsingis täie saali ees suure eduga.

Chopinile ausammas Varssavi.

Poolakat ehitavad praegu oma suurimale muusikamehele F. Chopinile Varssavi ausamba, mis juba lähemal ajal valmis saab ja pidulikult avatakse. Samba autoriks on kuulus poola kujur Vatslav Szimanolovsky.

F. Schaljapin Saksamaal.

Kuulus vene bassilaulja F. Schaljapin, kes oli viimasel ajal kauemat aega Ameerikas, on Euroopasse tagasi jõudnud ja kontserterib praegu Saksamaal.

Mattia Battistini,

kuulus itaalia belkanto meister, esineb praegu Saksamaal määratu suure eduga.

Vasa Prihoda uus viulikuulsus.

Euroopas võidab ikka enam ja enam populaarsust viiulimängija Vasa Prihoda, keda peetakse üheks parimaks praegusaja viiulivirtuoosiks.

Carl Maria von Veberi 100-aastase surmapäeva mälestuspidustused.

5. juunil saab 100 aastaat kuulsa helilooja Carl Maria von Veberi surmast. Sel puhul korraldab Veeberi kodulinn Entin suured Veeberi-pidustused, mis kestavad 5.—15. juunini ja mille kavas on peale mitmesuguste kontsertide Veeberi helitöödest veel vabaõhu etendus, millel tuleb ettekan- dele Veeberi laulumäng „Preziosa“.

Josef Suk tsehhi riigi konservatooriumi rektoriks.

Kuulus orkestridirigent, keda mäletavad hästi endised petrogradlased, on kutsutud tsehhi riigi konservatooriumi rektoriks.

Teateid laulukooride tegevusest.

Tartus akadeemiline naiskoor asutatud.

Tartu üliõpilaskonnas on huvi laulu vastu õige suureks paisumas. See avaldus seni kahe akadeemilise laulukoori, nimelt üliõpilaste segakoori ja akadeemilise meeskoori näol, kellest eriti esimene on mitmekordsete esinemiste läbi nii kodu- kui ka välismaades laiema tutvuse omandanud. Nimetatud kooridele lisaks on neil päevil veel üks akadeemiline laulukoor ellu kutsutud. Nimelt on naisüliõpilaste seltsi algatusel tegevust alustamas akadeemiline naiskoor, millele pandi alus 26. veebruaril. Uue kocri juhatajaks on kutsutud R. Ritsing. Naiskoori laul on meil seni koguni vähe levinenud ala, sellelärast oleks uus koor omast kohast harulduseks. —er.

Händeli „Judas Makkabäus“.

Tallinna saksa lauluseltsi: Nikolai-Gesangvereini poolt tuleb 24. märtsil „Estoonia“ sümfoonia orkestri kaastegevusel ettekan- dele Händeli oratoorium „Judas Makkabäus“. Sooloosade täit- jad solistid kutsutakse arvatavasti endiste aastate eeskujul Saksamaalt.

Olustvere Noorte Ühingu „Edu“ segakoori tegevusest.

Olustvere Noorte Ühingu „Edu“ segakoor pühitseb neil päevil oma neljandat aastapäeva. Koori juhatajaks on olnud algusest peale õpe- taja Aleksander Pajur. Praegu on segakooris lauljaid 32, — 14 mees- ja 18 naislauljat. Tähtsamate momentidena oma senises tege- vuses oleks kooril märkida: 1922. a. osavõtmine Viljandi maakonna laulupeost ja Suure-Jaani kihelkonna laulupäevast ja 1923. a. VIII. üle- riiklisest laulupeost. Peale selle on koor paaril korral esinenud Suure- Jaani kirikus ja möödunud aastal Suure-Jaani kihelkonna langenud sõdurite ausamba aluse avamisel, samuti on ta oma Ühingu pidudest järjesti osavõtnud, — möödunud aastal üksinda 6 korda 32 lauluga. Praegu on käsil tuleva Tartu maakonna laulupeo laulude õppimine, millest koor kavatses osavõtta. Koor on ka Eesti Lauljate Liidu liige.

—1.

Lauljate Liidu teateid.

Eesti Lauljate Liidu volikogu koosolek 11. aprillil.

Eesti Lauljate Liidu volikogu koosolek peetakse pühapäeval, 11. aprillil s. a. kell 12 päeval Tallinna Linna Raekoja ruumides järg- mise päevakorraga:

1. 1925. aasta aruanne.
2. 1926. aasta tegevuskava ja eelarve.
3. IX. ülemaalse laulupeo eeltööd.
4. Valimised põhikirja järgi.
5. Jooksvad küsimused.

Lauljate Liidu põhikirja § 17 põhjal võivad volikogu koosolekust osavõtta kõigi Liidu liigete-organisatsioonide asemikud ja nõukogu liikmed. Asemikke valivad Liidu liikmed iga kahekümneviie laulja kohta ühe, kusjuures poolikud kahekümnedviied täiteks loetakse. Asemikkudeks võib valida peale lauljate liigete ka toetajaid. liikmeid, kui nad muusika alal eriteadlased ehk kui neil on teeneid laulu-muusika edendamises. Iga asemik peab olema kirjaliku volitusega varustatud.

Siinkohal tähendatud päevakorda võivad Liidu liikmed-seltsid täien- dada, selleks juhatusel vähemalt kaks nädalat enne koosolekut kirja- likku ettepanekut tehes.

Eesti Lauljate Liidu juhatus.

Eesti Lauljate Liidu nõukogu koosolek.

Eesti Lauljate Liidu korraline nõukogu koosolek oli 28. veebruaril s. a. Liidu büroos, Tallinnas. Koosolekust võtsid osa 12 nõukogu liiget.

Liidu kassahoidja kandis ette Liidu rahalise aruande, mille järele Lauljate Liidu 1925. a. rahaline läbikäik oli Mk. 12.235.985.56 ning tulude-kulude bilanss Mk. 1.919.064.53.

Tegevusaruande kandis ette hra A. K a s e m e t s.

Tähtsaimaks Liidu ettevõtteks oli möödunud aastal Muusikalehe väljandmine. Peale selle korraldati Liidu poolt koorijuhitide päev Tallinnas, millest võttis osa üle 200 koorijuhhi, kaks maakondlist laulupidu: Haapsalus ja Võrus, uute laulude võistlus eeltuleva laulupeo eeskavasse uute laulude saamiseks, anti juhatusi mitmesuguste küsimuste kohta Liidu liigetele, võeti osa esitaja kaudu mitmetest kultuurilistest nõupidamistest jne. Siis korraldas veel Liit helilooja K. Türrpu 60-aastase sünnipäeva puhul kontsert-aktuse, millest võtsid tegelikult osa Liidu liikmeks olevad Tallinna laulukoorid ja solistid ja mis puhasst ülejääki andis 65.000 marka. Nimetatud ülejääk määrati K. Türrpu nimelise stipendiumi aluskapitaliks Tallinna Konservatooriumi juure.

1925. a. jooksul on peetud 42 juhatuse, 3 nõukogu, 1 volikogu ja 12 muusikatoimkonna koosolekut. Liidu liikmeks on täpselt 100 lauluseltsi. Ettekantud aruanded kinnitati nõukogu poolt ja otsustati esitada volikogule.

Samuti otsustati esitada volikogule hra A. K a s e m e t s a poolt ettekantud 1926. a. tegevuskava. Lõpuks kinnitati K. Türrpu nimelise stipendiumi kapitali põhikiri järgmisel kujul:

Konstantin Türrpu nimelise stipendiumi kapitali põhikiri.

Tallinna Konservatooriumi kompositsiooni-klassi puudustkannatavatele õpilastele toetuse määramiseks asutab Eesti Laulja Liit helilooja Konstantin Türrpu 60-aastase sünnipäeva mälestuseks „Konstantin Türrpu nimelise stipendiumi kapitali“ järgmistel alustel:

1. Stipendiumi kapitali aluseks on Eesti Lauljate Liidu poolt K. Türrpu 60-aastase sünnipäeva puhul korraldatud kontsert-aktuse puhas ülejääk kuuskümmendviistuhat (65.000) Eesti marka, mis kapitali valitsuse poolt mahutatakse kas kindlatesse väärtpaberitesse, obligatsioonidesse, või antakse mõnda panka hoiule.

2. Stipendiumi võib saada Tallinna Konservatooriumi normaalkursuse kestel iga eesti rahvusest kompositsiooni-klassi õpilane Eesti vabariigi kodanik, kes läbivõtnud selle klassi programmi kuni fuga-ni incl. ja keda kooli juhatus eduka töö eest toetuse vääriliseks tunnistab, sealjuures arvesse võttes toetusepaluja ainelist seisukorda.

Stipendiumi saamise eesõigus on K. Türrpu otsekohestel järeltulijatel.

3. Stipendiumi määratakse kapitali protsentidest, õpemaksu suuruses poole aasta peale.

4. Äratarvitamata protsendid arvatakse kapitali juure; samuti arvatakse kapitali juure iga aasta $\frac{1}{4}$ kapitali protsentidest.

5. Stipendiumi kapitali valitsejaks on kolmeliikmeline komisjon, koosnev: ühest Lauljate Liidu esitajast, ühest Tallinna Konservatooriumi esitajast ja härra K. Türrpust.

K. Türrpu surma korral astub tema asemele kapitali valitsusse üks eesti helilooja Lauljate Liidu kutsel.

Märkus: Kapitali valitsuse liikmed täidavad oma kohused tasuta.

6. Eesti Lauljate Liidu likvideerimise korral läheb stipendiumi kapital Tallinna linnavalitsuse valdamisele, kelle esitaja sarnasel puhul Lauljate Liidu esitaja asemele astub kapitali valitsusse.

7. Stipendiumi saajad määrab kapitali valitsus Tallinna Konservatooriumi juhatuse poolt selleks ette pandud kandidaatidest.

8. Stipendiumi hakatakse maksma 1. septembrist 1926. a.

9. Kapitali võib suurendada selleks otstarbeks määratud annetustest.

10. Tallinna Konservatooriumi likvideerimise korral määrab Lauljate Liit, või tema puudumisel Tallinna linnavalitsus (p. 7), stipendiumile uue otstarbe.

Volikogu koosolek määrati kindlaks 11. aprilli peale.

Uued Lauljate Liidu liikmed.

Lauljate Liidu liigeteks on k. a. veebruarikuu jooksul vastuvõetud:

1. Petseri Rahvahariduse Selts.
2. Kuusalu koguduse lauluselts „Kirikukoor“.
3. Mustla Haridusselts.
4. Ulvi Rahvaraamatukogu Selts.
5. Riigi raudtee ametnikkude kultuur-haridusline ühing „Raudam“.

Lauljate Liidu liigete nimekirjast mahakustutatud.

Eesti Lauljate Liidu juhatuse otsusel 23. veebruarist s. a. on Lauljate Liidu liigete nimekirjast põhikirja § 10. põhjal, liikmemaksu tähtsajaks mittetasumise tõttu, järgmised organisatsioonid mahakustutatud:

1. Haapsalu Seltskondline Ühing „Kungla“.
2. Võnnu Laulu ja Mängu Selts „Lõoke“.
3. Tallinna Noorteühing „Tungal“.
4. Ülemaalse Noorsoo Ühenduse Tallinna Osakond.
5. Roela Raamatukogu Selts.
6. Laulu Selts „Ilo“ Tallinnast.
7. Mäksa Haridusselts.
8. Tallinna Pühavaimu Koguduse Muusika ja Laulu Selts.
9. Sakka Noorsoo Kasvatuse Selts „Lootus“.
10. Richard Ritsingu Muusikaselts.
11. Suure-Jaani Haridusselts „Ilmatar“.
12. Sooru Laulu ja Mängu Selts.
13. Tartu Ametnikkude Ühing.
14. Tartu Eesti Käsitöölise Selts.

Osa nimetatud laulukooridest on, kuuldavasti, oma tegevuse lõpetanud.

Laulupeod ja laulupäevad eeloleval suvel.

Kuusalu kihelk. I laulupäev 4. või 18. juulil.

Kuusalu koorijuhtide ja kooriesitajate koosolek 28. veebr. s. a. määras laulupäeva kohaks kohalise kiriku ümbruse, milleks sündsä paiga leidmine kui ka kõik vastavad korraldused jäeti koguduse lauluseltsi hooleks.

Laulupäeva ajaks oleksid vastuvõetavad 4. või 18. juuli — kumb neist, on esialgu lahtine.

Laulupäevast osavõtjaiks on seni registreerinud 8 koori 180 lauljaga.

Üksmeelselt otsustati üldjuhatajaks paluda mõni kõrgema haridusega koorijuht. I. Torm.

Eesti Lauljate Liidu „Muusikaleht“ ilmub kaks korda kuus. Toimetuse ja talituse aadress Tallinn, Müüriähe tän. 16, telef. 5-63. Tellimishind aastas 300 mk., Lauljate Liidu liigetele 250 mk., poolaastas 150 mk., Lauljate Liidu liigetele 125 mk. Üksiknumbri hind 15 mk.

Väljaandja: Eesti Lauljate Liit. — Vastutav toimetaja: Anton Kasemets.

A/S „Ühiselu“ trükk, Tallinn, Pikk uul. 42.